

Gentofte Kommune
Jægersborg Børnehus

Den styrkede pædagogiske læreplan - Jægersborg børnehus 2021 inkl. evaluering

Rapporten er hentet: 28-02-2021

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	INTRODUKTION	2
1.1	Læsevejledning	2
1.2	Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)	4
2	DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN	5
2.1	Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber	5
2.2	Pædagogisk læringsmiljø	6
2.3	Samarbejde med forældre om børns læring	7
2.4	Børn i udsatte positioner	8
2.5	Sammenhæng til børnehaveklassen	8
3	ØVRIGE KRAV TIL LÆREPLANEN	10
3.1	Inddragelse af lokalsamfundet (og forældrebestyrelsen)	10
3.2	Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	10
4	DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	12
4.1	Alsidig personlig udvikling	12
4.2	Social udvikling	14
4.3	Kommunikation og sprog	15
4.4	Krop, sanser og bevægelse	17
4.5	Natur, udeliv og science	19
4.6	Kultur, æstetik og fællesskab	20
5	EVALUERINGSKULTUR	23
5.1	Evalueringsskiltur	23
5.2	Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan	24
6	MINISTERIETS SKABELON TIL EVALUERING	25
6.1	Arbejdet med den pædagogiske læreplan	25
6.2	Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø	25
6.3	Inddragelse af forældrebestyrelsen	27
6.4	Det fremadrettede arbejde	28
7	UDVIKLINGSPLANER	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

1 INTRODUKTION

I Danmark går størstedelen af alle børn i alderen 0-6 år i dagpleje, vuggestue eller børnehave. Det giver dagtilbuddene en unik rolle i forhold til at understøtte børns generelle trivsel og udvikling. Siden 2004 har alle dagtilbud arbejdet med en pædagogisk læreplan, hvis formål er at opstille mål for børns udvikling, læring, trivsel og dannelse inden for seks centralt fastsatte læreplanstemaer. Som led i at styrke kvaliteten på dagtilbud blev der på baggrund af dagtilbudsaftalen "Stærkere dagtilbud – alle skal med i fællesskabet" i 2017, vedtaget en ny lovgivningsmæssig ramme i 2018 for arbejdet med den pædagogiske læreplan i dagtilbud. Ændringerne tager udgangspunkt i det samlede forslag om en styrket pædagogisk læreplan, som en mastergruppe og seks arbejdsgrupper udarbejdede i 2016. Udarbejdelse af dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal bygge på lokale udfordringer, styrker og kompetencer og de er en ledelsesmæssig beslutning, hvordan man mest hensigtsmæssigt udformer sin pædagogiske læreplan inden for de fastsatte rammer i loven og af kommunalbestyrelsen.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal fungere som et pædagogisk redskab, der via korte, relevante pædagogiske refleksioner og eksempler skal skabe en klar fælles retning for det pædagogiske arbejde, der foregår i dagtilbuddet. Herunder sikre, at den intenderede pædagogik er til stede hele dagen og i alle aktiviteter, rutiner med børnene mv. Læreplanen skal således indeholde nogle overordnede relevante refleksioner over og eksempler på, hvordan det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet inddrager børnenes perspektiv og børnefællesskabet og tager højde for den konkrete børnegruppes sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger og behov. Eksemplerne skal være retningsgivende for personalet i det daglige pædagogiske arbejde med børnene.

1.1 Læsevejledning

I denne læreplansrapport kan der læses om dagtilbuddets pædagogisk praksis suppleret med forskellige resultatvisninger. Resultatvisningerne skal betragtes som et kvalificeret øjebliksbillede og skal altid anvendes som led i en helhedsbetragtning af dagtilbuddet.

Gennemsnitsgraf

Dagtilbuddets resultater vises på en rød/gul/grøn skala fra 0 til 5, hvor værdierne er tillagt følgende betydning:

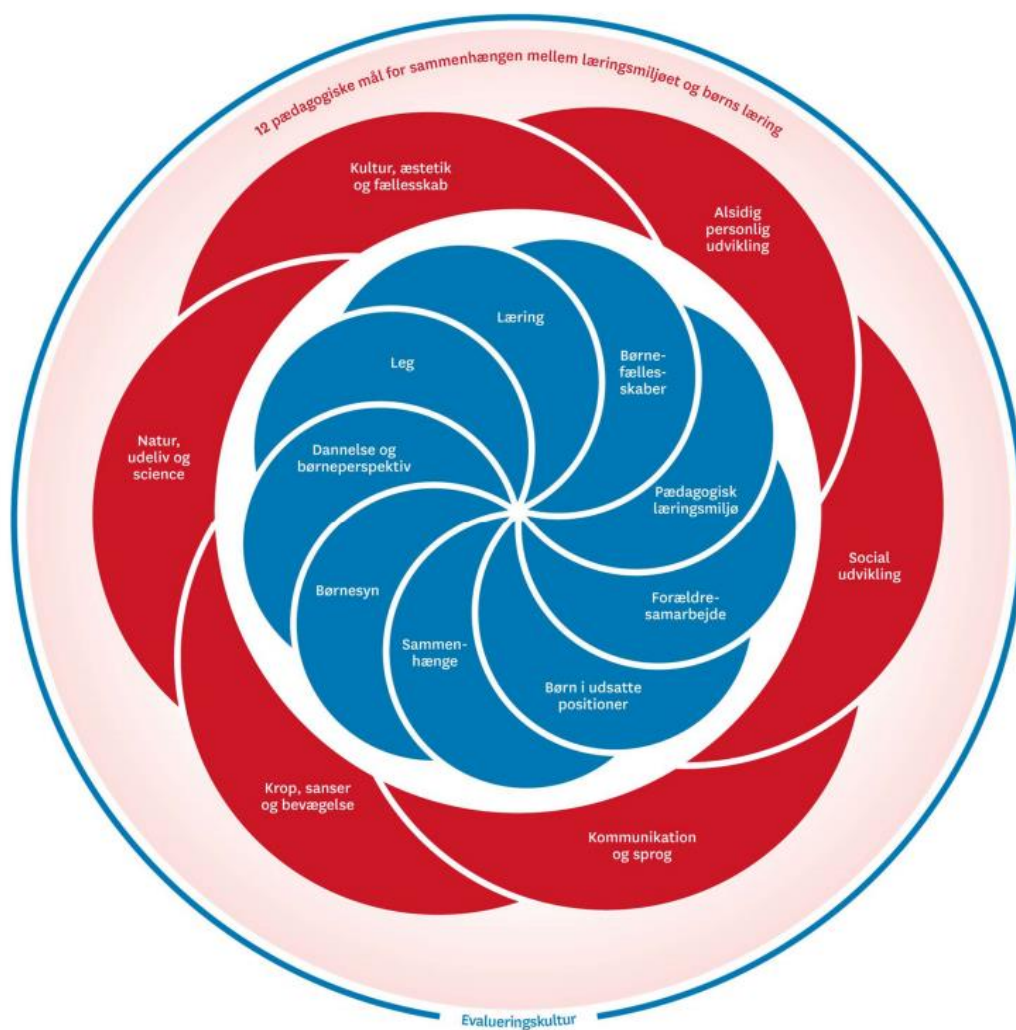
Resultater fra dagtilbuddets dialogvurderinger

Under afsnitte om læreplanstemaerne suppleres dagtilbuddets beskrivelse med en graf for fagpersonalets vurderinger af børnenes kompetencer på de enkelte læreplanstemaer. Grafen er opgjort som et simpelt gennemsnit, hvor svarerne på de enkelte spørgsmål tillægges en værdi fra 1 til 4, hvor 1 er "Kan ikke endnu" og 4 er "Kan".

Den styrkede pædagogiske læreplan

Det fælles pædagogiske grundlag
og de seks læreplanstemaer

1.2 Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)

Jægersborg Børnehus består af tre huse på hver sin matrikel; Afd. Tjørnestien, som er almen 0-6 år integreret daginstitution, samt Afd. Saantesvej og Afd. Solsiden, som begge er 0-6 års integreret daginstitutioner med kompetencecenterfunktion tilknyttet med hver deres specialisering.

Rammerne i Jægersborg Børnehus, Afd. Tjørnestien består af:

Afd. Tjørnestien har til huse i et nyere stort lyst og rummeligt hus, med et stort alrum med plads til fysisk udfoldelse og spændende legemiljøer. Vi har dejlig legeplads flere niveauer plads med til leg med redskaber, cykler, sand og vand i et grønt miljø. Vores tætteste naboer er Tjørnegårdsskolen og vi ligger direkte op af Jægersborg Idrætspark. Vi er et kommunalt dagtilbud med ca. 70 børn i alderen 0-6 år, fordelt på to vuggestuegrupper og to børnehavegrupper. Vores personalegruppe udgør ca. 18 fastansatte medarbejdere, med en høj pædagogandel. Vi er uddannelsesinstitution og har derfor løbende studerende tilknyttet i huset.

Rammerne i Jægersborg Børnehus, Afd. Saantesvej består af:

Afd. Saantesvej har til huse i en stor hyggelig gammel villa med mange spændende legemiljøer. Vi har en skøn legeplads i flere niveauer, samt en naturlegeplads med bålsted. Vi er et kommunalt kombineret dagtilbud med ca. 89 børn i alderen 0-6 år, fordelt på tre vuggestuegrupper og tre børnehavegrupper. Kompetencecenteret i Afd. Saantesvej er normeret til at modtage syv børn, hvoraf de fem pladser henvender sig til børnehavebørn med koncentrations-, tilknytnings- og socioemotionelle udfordringer, samt ADHD-lignende træk, og to pladser der henvender sig til vuggestuebørn med præmature udfordringer og senfølger heraf. Børnene er inkluderet i børnegrupperne på stuerne. Vores personalegruppe udgør ca. 25 fastansatte med en høj pædagogandel. Vi er uddannelsesinstitution og har derfor løbende studerende tilknyttet i huset.

Rammerne i Jægersborg Børnehus, Afd. Solsiden består af:

Afd. Solsiden har til huse i et nyere stort lyst og rummeligt hus med plads til fysisk udfoldelse og spændende legemiljøer. Vi har en dejlig stor naturlegeplads med mange udfoldelsesmuligheder bl.a. en stor bålplads. Vi er et kommunalt dagtilbud med ca. 76 børn i alderen 0-6 år, fordelt på to vuggestuegrupper og tre børnehavegrupper. Kompetencecenteret i Afd. Solsiden er normeret til at modtage seks børn, hvor de seks pladser henvender sig til børnehavebørn med udfordringer inden for autismspektret. Børnene er inkluderet i børnegrupperne på stuerne. Vores personalegruppe udgør ca. 20 fastansatte medarbejdere, med en høj pædagogandel. Vi er uddannelsesinstitution og har derfor løbende studerende tilknyttet i huset.

2 DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

2.1 Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer

- Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring, Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig. De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15)

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

BØRNESYN OG BØRNEPERSPEKTIVER

Vi arbejder med en inkluderende pædagogik, som for os betyder, at skabe læringsmiljøer, hvor alle børn, herunder børn i udsatte positioner, har mulighed for at deltage og være en vigtig aktør i fællesskabet. For os er det en måde at forholde sig til vores medmennesker på, og inklusion skal derfor ikke kun ses i børnehøjde, men som et generelt menneskesyn. Vores pædagogik skal kunne tilgodese alle børns behov for accept, inddragelse, ligeværdighed og det at være en del af et hele. Det er bl.a. i relationen til tætte og nærværende voksne, at børns selvtillid, selvrespekt og respekt for andre grundlægges. Børn er afhængige af voksnes reaktioner for at kunne skabe sit eget billede af sig selv og blive klar over hvem de er som personer.

I evalueringsprocessen blev det tydeligt, at vi mener, at det grundlæggende børnesyn er relevant og i tråd med den styrkede læreplan. Vi blev også i processen optagede af, hvordan vi kan arbejde yderligere med vores børneperspektiv. I EMU's redskabet til selvevaluering lå fordelingen af besvarelser på tre 'i mindre grad', otte 'i nogen grad' og seks 'i høj grad'.

Eksempel fra praksis: Børnehaven har fast ugentlig turdag. Turene har altid et fagligt afsæt (motorik, sociale kompetencer, leg mv.). Stuen har forinden en dialog med børnene om turen og her fortæller børnene, hvilke ture der har været. Her bliver de voksne klogere på, at børnenes oplevelser af de gode ture, ikke er de samme, som de voksne troede. Det aftales derfor, at de kommende ture planlægges ud fra børnenes ønsker.

Vi forestiller os, at den videreproces også kommer til at indeholde en del der omhandler EMU's 'Tegn på læring', hvor vi kan sikre/måle, at det vi gør i praksis, har den ønskede effekt.

DET BREDE DANNELES- OG LÆRINGSSYN

I det brede dannelses- og læringssyn har vi fortsat et særligt pædagogisk fokus på inklusion som grundlag. Her er vi opmærksomme på, hvad der sker i disse læringsprocesser, som både kan have taget afsæt i en vokseninitieret aktivitet og også børnenes egne initierede lege. Vi arbejder med pædagogisk organisering af de daglige aktiviteter og rutiner med henblik på, at skabe de bedste rammer for læring. Ligesom vi målrettet arbejder med de fysiske rammers betydning for børnenes læringsrum

Udviklingsprocessen har været præget af en sammensmeltning af punkterne omhandlende det brede læringssyn og et pædagogisk læringsmiljø hele dagen. Det legende læringsmiljø er allerede nu en naturlig del af vores læringssyn. Derfor skete sammensmeltningen, da vi blev mere optagede af, hvordan vi sikrer det hele dagen.

I tilkendegivelserne var der en fordeling således: 1 'i mindre grad', 10 'i nogen grad' og 7 'i høj grad'. Fremadrettet vil vi beskrive, hvordan vi sikrer aktiviteter eks. igennem årsplaner, emneuger, faste ugentlige aktiviteter mm.

BØRNS LEG

I Jægersborg Børnehus arbejder vi ud fra den pædagogiske tanke om, at den voksne positionerer sig 'foran', 'ved siden af' og 'bagved' barnet. Dette arbejder vi også aktivt med ift. børns leg. I vores arbejde med inklusion handler det først og fremmest om, at alle har ret til deltagelse i fællesskabet.

Udviklingsprocessen har været præget af samtaler, der bl.a. omhandlede vokseninitierede aktiviteter og børnenes egne initiativer ift. leg. Der ligger et arbejde i, at ændre de voksnes mindset omkring 'tid'.

Eksempelvis indeholder kl. 8 lige så meget potentiale/muligheder for læring som kl. 9 eller kl. 15. værdien af legen og læringen har ikke nødvendigvis et tidspunkt på dagen.

I evalueringen lå tilkendegivelserne i denne fordeling: 0 'i mindre grad', 5 'i nogen grad' og 13 'i høj grad'.

Vores fremadrettede arbejde handler også om, at blive endnu bedre til at vægte, hvilken form for – og grad af voksenunderstøttelse legen har behov for. Børnene skal have mulighed for at lege på mange måder.

BØRN I UDSATTE POSITIONER OG ALLE BØRNS DELTAGELSE I BØRNEFÆLLESSKABER

Vores pædagogiske udgangspunkt er relationer og fællesskab – som danner grundlag for vores inkluderende praksis. Vi arbejder målrettet med social inkluderende pædagogik, differentierede fællesskaber og læringsrum. Inklusionen betyder for os, at man som individ (også selvom man er anderledes end flertallet) føler sig accepteret og aktiv bidragende i det sociale fællesskab. For os omhandler det også en bestræbelse på, at alle børns potentiale bliver udnyttet. Der er ingen, der er et 'problem', selvom man godt kan 'have et problem'. Ved at bruge en bekræftende og nysgerrig væremåde, samt appellere til barnets egen refleksion, kan pædagoger understøtte barnets udvikling til et selvstændigt individ.

Udviklingsprocessen har båret præg af, at emnet henviser til vores pædagogiske grundlag. I tilkendegivelserne var der en fordeling således: 0 'i mindre grad', 2 'i nogen grad' og 16 'i høj grad'.

Fremadrettet vil arbejdet med inklusion forsat danne vores pædagogiske grundlag. For at inklusionen kan lykkes er det afgørende, at vi kontinuerligt insistere på, at den inkluderende tankegang gennemsyrrer alle vores pædagogiske refleksioner og ageren i hverdagen.

2.2 Pædagogisk læringsmiljø

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23)

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Vores pædagogiske fundament er baseret på ressource og værditænkning. Vi ser derfor i muligheder og succeser frem for begrænsninger. Vi vægter en positiv indfaldsvinkel til hverdagens udfordringer med smil og humor, som en del af fagligheden. Vores faglige arbejde hviler på systematiske pædagogiske sikring af læring i dagligdagen.

Afd. Solsiden og Afd. Saantesvej blev sammenlagt til 'Jægersborg Børnehus' i januar 2018. Og Afd. Tjørnestien blev en del af Jægersborg Børnehus i januar 2020.

Vi er i proces med at udvikle på en fælles pædagogisk DNA for de tre huse/afdelinger – med plads til forskellighed og hvor hvert hus/afdeling arbejder på, at blive den bedste udgave af sig selv:

- Afd. Tjørnestien er ved at blive idrætscertificeret mhp. at motorik, leg og bevægelse bliver et gennemgående fokus i det pædagogiske læringsmiljø.
- Afd. Solsiden ønsker at stille skarpt på natur' mhp. at inddrage – og benytte den fantastiske nærliggende natur mest muligt – og bedst muligt i det pædagogiske læringsmiljø.
- Afd. Saantesvej har en stærk tradition for den inkluderende pædagogik, som er udslagsgivende i etableringen af pædagogiske læringsmiljø.

2.3 Samarbejde med forældre om børns læring

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25)

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

For at skabe en helhed i barnets liv er det afgørende med forældresamarbejde. Det er vigtigt for os, at der er tryghed og tillid mellem os som ansatte og forældrene i hverdagen. Det kræver dialog, åbenhed og tillid, hvis forældrene skal være ærlige om ting, der er svære - både ved de uformelle "afleverings/afhentnings-snakke" og ved de svære samtaler. Det betyder, at vi har omsorg med i vores samarbejde og anerkender forældrene som eksperter på deres barn og familiens liv. Vi er klar over, at det vi ser i institutionen ikke altid er det, som de ser hjemme. Ved at respektere dette kan vi sammen få så mange vinkler på barnet som muligt, og på den måde skabe de bedste rammer og understøtte det enkelte barns trivsel og udvikling.

I vores udviklingsproces ønsker vi, at blive klogere på, hvordan vi yderligere kan arbejde med vores allerede veletablerede sikring af forældresamarbejde og om der er behov for at skabe anderledes ramme omkring samarbejdet med forældrene på sigt. Eksempelvis har vi på nuværende tidspunkt faste årlige forældresamtaler, et generelt høje informationsniveau i form af billeder, emneuger, årsplaner, forældreinformationer mv. og personale gør sig umage med, at møde både børn og forældre positivt og anerkendende hver dag,

I tilkendegivelserne var der en fordeling således: 0 'i mindre grad', 5 'i nogen grad' og 13 i 'høj grad'. Vi oplever, at corona-restriktioner har vanskeliggjort elementer af forældresamarbejdet. Fremadrettet vil vi gennemgå vores praksis for, hvordan forældrene bedre kan få deres kompetencer i spil i institutionen.

2.4 Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26)

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Vores pædagogiske udgangspunkt er relationer og fællesskab – som danner grundlag for vores inkluderende praksis. Vi arbejder målrettet med social inkluderende pædagogik, differentierede fællesskaber og læringsrum. Inklusionen betyder for os, at man som individ (også selvom man er anderledes end flertallet) føler sig accepteret og aktiv bidragende i det sociale fællesskab. For os omhandler det også en bestræbelse på, at alle børns potentiale bliver udnyttet. Der er ingen, der er et ’problem’, selvom man godt kan ’have et problem’. Ved at bruge en bekræftende og nysgerrig tilgang, samt appellere til barnets egen refleksion, kan pædagoger understøtte barnets udvikling til et selvstændigt individ.

Udviklingsprocessen har båret præg af, at emnet henviser til vores pædagogiske grundlag. I tilkendegivelserne var der en fordeling således: 0 ’i mindre grad’, 2 ’i nogen grad’ og 16 ’i høj grad’. Fremadrettet vil arbejdet med inklusion forsat danne vores pædagogiske grundlag. For at inklusionen kan lykkes er det afgørende, at vi kontinuerligt insistere på, at den inkluderende tankegang gennemsyrrer alle vores pædagogiske refleksioner og ageren i hverdagen.

2.5 Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27).

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

I Jægersborg Børnehus arbejder vi med aldersintegrerede stuer således, at alle børn har forskellige niveauer at kunne spejle sig i. En gang ugentlig arbejder vi i tværgrupper og netop i disse grupper på tværs af alder, arbejdes der specifikt med at oparbejde kompetencer, der sigter mod barnets overgang til kommende mål (vuggestuestart/børnehave/skole).

I processen blev vi opmærksomme på, at vi er meget bevidste om disse overgange. Ikke kun overgangen til skole, men bestemt også overgangen fra hjem til vuggestuen og fra vuggestuen til børnehave. Vi ser os selv som én institution, hvilket gør at bl.a. er opmærksomme på sikringen af overgange.

I tilkendegivelserne var der en fordeling således: 3 'i mindre grad', 4 'i nogen grad' og 8 'i høj grad'. Vi oplever, at corona-restriktioner har været en udfordring i arbejdet med overgange. Fremadrettet skal vi være opmærksomme på, at overgange kan være en udfordrende proces for forældrene, der kalder på mere/anderledes forældresamarbejde. Der kan ligge et potentiale i, at inddrage børnene i overgangene. Her kunne det eksempelvis være spændende at bruge børnene som rundvisere eller indkøringsguider. Der er også udviklingspotentiale i et tættere samarbejde med de omkringliggende skoler samt familiernes sundhedsplejersker.

3 ØVRIGE KRAV TIL LÆREPLANEN

3.1 Inddragelse af lokalsamfundet (og forældrebestyrelsen)

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29)

Det er lederen, der i forbindelse med udarbejdelse af den pædagogiske læreplan sikrer, at forældrebestyrelsen bliver inddraget i processen omkring udarbejdelse, evaluering af og opfølgning på den pædagogiske læreplan.

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn samt evt. hvordan forældrebestyrelsen inddrages i arbejdet med læreplanen?

I Jægersborg Børnehus ses inddragelse af lokalmiljøet som en naturlig ressource og en fast del af den pædagogiske organisering:

- Vi anser lokalmiljøet som samarbejdspartnere.
- Vores ugentlige ture kan både omhandle grønne områder i lokalmiljøet og kan også gå til børnenes hoveddør, for at få en fornemmelse af, hvor vi alle sammen bor.

Eks.: Grundet corona-restriktioner har vi både benyttet lokaler i Jægersborg Boldklub, Garderhøjfortet og nærliggende bibliotek. Derudover oplever vi, at en yderligere inddragelse af lokalområdet er blevet udfordret af corona-restriktioner.

I Jægersborg Børnehus vægter vi ligeledes samarbejdet med forældrebestyrelsen højt. Dette afspejler sig også i forældrebestyrelsesarbejdet, hvor dialogen både omhandler processer, men også en udvekslen af viden og erfaringer:

- Vi laver forældreworkshops til forældremødet.
- Forældresamarbejdet er et løbende arbejde og ikke kun til planlagte møder.
- Forældrenes bidrag til hverdagen inddrages.

Eks.: Bestyrelsen har ønske om, at få mere indsigt i institutionens daglige pædagogiske arbejde og viden. Til forældremødet præsenteres forældrene for personalets oplæg om arbejdet med den nye styrkede læreplan. En del af oplægget handler om forældrenes tanker, genkendelse og diskussion af de pædagogiske fokuspunkter.

Vi oplever, at udviklingen af inddragelsen og samarbejdet med forældrene i høj grad er blevet udfordret af corona-restriktioner.

3.2 Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

"Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer. Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30).

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Fysisk børnemiljø:

I Jægersborg Børnehus understøtter vores fysiske børnemiljø børnegruppens forskellige behov i dagligdagen:

- Vi arbejder med 'rum i rum' ud fra teorien om, hvordan fysisk indretning kan understøtte børnenes leg, muligheder og social interageren.
- Vi er opmærksomme på indretnings betydning ift. høj arousal og lav arousal.
- Indretningen tilgodeser muligheden for at arbejde med mindre læringsmiljøer ift. understøttelse af leg og læring.

Psykisk børnemiljø:

I Jægersborg Børnehus understøttes vores psykiske børnemiljø igennem vores grundlæggende arbejde med inklusion og fællesskaber:

- Vi arbejder med personalets italesættelse af børnene og en løbende refleksion omkring børnenes narrativer.
- Vi arbejder grundlæggende ud fra det perspektiv, at alle mennesker har noget, som de kan bidrage med og at forskelligheder er en ressource.
- Vi arbejder med fællesskaber og understøtter børnenes indbyrdes relationer.

Eks.: Et barn har svært ved at komme ind i fællesskabet og gennem afdækning af barnets ressourcer findes potentialer og stærke sider. Disse potentialer og stærke sider organiseres, så barnet bliver bidragende og derfor inviterende til fællesskabet.

Æstetisk børnemiljø:

I Jægersborg Børnehus understøtter vores æstetiske børnemiljø børnegruppens forskellige behov i dagligdagen:

- Vi arbejder med at mindske visuel støj igennem vores indretning, f.eks. ved at bruge tavler, skabe og rammer til fremvisning af børnenes produktioner.
- Vi understøtter visuelt legemuligheder og rammer f.eks. via fotos af legetøj på legetøjskurvene.
- Indretningen tilgodeser differentierede læringsmiljøer med muligheder for forskellige aktiviteter både fysiske udfoldelser og stille aktiviteter.

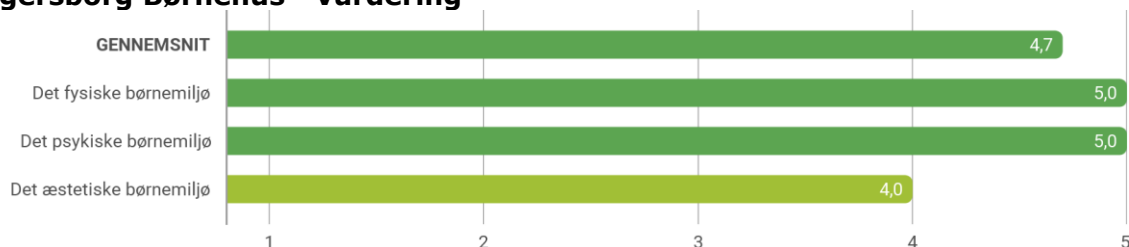
Eks.: To børn er ved at starte en leg sammen og de finder hurtigt ud af, hvad de vil lege, da de kigger på legetøjskurvene og kan se, hvad de har lyst til at lege med sammen.

3.2.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Jægersborg Børnehus vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad lykkedes det os at skabe et sundt og udviklende børnemiljø indenfor disse tre områder (med inddragelse af børneperspektivet)?

3.2.1.1 Jægersborg Børnehus - vurdering

4 DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32).

De seks læreplanstemaer, som omhandler børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring er:

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab

Fri institutionsforsøg:

Jægersborg Børnehus er en del af et landsdækkende friinstitutionsforsøg, der løber frem til udgangen af 2021. Forsøget udspringer af Børne- og Socialministeriets sammenhængsreform og omhandler et ønske om at flytte fokus fra regelstyring til resultatstyring. Det betyder konkret, at Jægersborg Børnehus er blevet fritaget for at skulle udarbejde pædagogiske læreplaner målrettet hver af aldersgrupperne 0-2 år og 3-6 år, og i stedet udarbejder en fælles læreplan for den samlede børnegruppe, som tager højde for vores arbejde med børn med særlige behov.

Gennem friinstitutionsforsøget er Jægersborg Børnehus endvidere fritaget fra at arbejde ud fra de tolv pædagogiske mål i den styrkede læreplan. I stedet fastsætter vi selv ét dynamisk og relevant mål for hvert læreplanstema, der understøtter vores pædagogiske arbejde med inkluderende fællesskaber. Dette gør vi med udgangspunkt i de daglige rutinesituationer som læringsrum, da oplevelser i disse er tilbagevendende for børnene i institutionen dagligt.

Hidtil har vi i Jægersborg Børnehus især fokuseret på pædagogisk tilrettelagte aktiviteter og børnenes legekultur. Vi ved dog fra forskning, at rutinerne også har stor betydning for børnenes trivsel og udvikling, og sammen med aktiviteter og legekultur, udgør rutinerne vigtige læringsmiljøer for børnene i institutionen. Da rutinesituationerne forekommer hver dag og ofte også flere gange dagligt, gør det dem til gode øvelsesrum for børnene, hvor de kan øve fx selvhjulpethed og relationsdannelse. Samtidig er rutinerne ud fra et inklusionsperspektiv et væsentligt værktøj, da børnene her har en særlig mulighed for at deltage naturligt i et fællesskab omkring en konkret fælles rutinesituation.

Ved især at fokusere vores arbejde med læreplanstemaerne ud fra dels vores inklusionsprofil og dels vores daglige rutiner, tror vi på, at børn og forældre vil opleve en institution med endnu højere kvalitet, og som understøtter både det enkelte barn og børnegruppens behov. Vores inkluderende praksis sikres via en daglig pædagogisk organisering med det formål at sikre alle børns udvikling og trivsel. Dette gør vi blandt andet igennem planlægning, visualisering, forberedelse og samarbejde med forældre.

4.1 Alsidig personlig udvikling

Det pædagogiske læringsmål

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egen potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Jægersborg børnehus mål for temaet alsidig personlig udvikling:

Målet med det pædagogiske læringsmiljø er at sikre børneperspektivet i fællesskaberne. Gennem struktur og forudsigelighed skabes trygge rammer, som giver børnene mulighed for at udfolde sig og tage initiativ til deltagelse.

Tegn for barnet/børnegruppen:

- *Udvikler færdigheder til at deltage aktivt i fællesskabet.*
- *Er inkluderet i fællesskab og har overskud til at hjælpe sine kammerater.*
- *Indgår relevant en social kontekst i samspil med andre.*

Opmærksomheder for personale:

- *Rammesætte et læringsmiljø for det enkelte individ i børnegruppen.*
- *Sikre at alle børn bliver hørt og forstået (børneperspektivet).*

Det pædagogiske personale forberede, skaber rammer, positionerer sig, sætter mål og anerkender; alt dette for at barnet har mulighed for at gribe, udvikle, har lyst til, udviser nysgerrighed og lærer.

- Vi skaber rammer og situationer, så det enkelte barn bliver set og hørt.
- Vi anerkender barnets følelser og derved støtter vi barnet i at give udtryk, både verbalt og nonverbalt, for disse.
- Vi opfordrer barnet til at hjælpe og trøste andre.
- Vi støtter barnet i at aflæse andres følelser.
- Vi anerkender og ser barnets ressourcer og styrker. Vi støtter barnet i at se egne og andres kompetencer og i at udvikle sin forståelse for andres adfærd og meninger, der opstår i forskellige fællesskaber.
- Vi støtter og stiller relevante krav til barnet og tilpasser derved udfordringerne indenfor barnets nærmeste udviklingszone.

- Vi støtter barnet i hverdagen og hjælper det til at indgå i legefællesskaber, hvis barnet har behov for det.
- Vi positionerer os ved 'siden af' barnet, 'foran' barnet eller 'bagved' barnet, i forhold til det enkelte barns behov og den givne situation.
- Vi taler om forskelligheder og anerkender disse.
- Vi ønsker, at skærpe vores opmærksomhed på børnenes processer, - et bredere og mere nuanceret fokus på begrebet 'alsidig personlig udvikling', samt hverdagsaktiviteter/rutinesituationer og legens vigtighed.

4.2 Social udvikling

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Social udvikling i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Jægersborg børnehus mål for temaet social udvikling:

Målet med det pædagogiske læringsmiljø er at understøtte børnenes oplevelse af at være en del af fællesskabet. I hverdagen og gennem daglige rutiner, gives børnene mulighed for deltagelse og medindflydelse.

Tegn for barnet/børnegruppen:

- Er opmærksom, nærværende og kommunikativt deltagende (verbalt / non-verbalt) i samspillet:
- Følger non-verbalt med i turtagningen og samspil.
- Motiveret for selvhjulpenhed.
- Udviser forståelse for sociale spilleregler og for at bidrage til fællesskabet.

Opmærksomheder for personale:

- Agere tydelig voksen.
- Følger børnenes initiativ og sikrer medindflydelse.

- Sikre mulighed for udvikling af selvhjulpethed.
- Være tilstedeværende og nærværende i samspillet med børnene.

Vores arbejde tager udgangspunkt i social inklusion. Derfor har alle børn ret til at være med i fællesskaber både som deltager og som aktiv medskaber.

Det betyder i praksis at:

- Vi indretter stuerne med rum i rum så de indbyder til leg
- Vi støtter barnet i at igangsætte lege efter behov
- Vi arbejder ud fra det enkelte barns kompetencer og behov for at kunne deltage i fællesskabet
- Vi sætter ord på og fremhæver de ting, vi gerne vil bygge videre på
- Vi hjælper alle hinanden
- Vi behandler børnene forskelligt fordi deres betingelser/udgangspunkt er forskelligt
- Vi har fokus på børnenes trivsel

Vi ønsker, at skærpe opmærksomheden på det generelle børneperspektiv, børneperspektiv i rutinesituationer/hverdagsrutiner, mere fokus på børnenes ønsker - frem for hvad uret dikterer, samt systematik og at et-hus-tanken skal udvides.

Hvad vil vi se (tegn/pejlemærker)

Tegn for barnet/børnegruppen:

Er tilstede, nærværende og kommunikativt deltagende (verbalt / non-verbalt) i samspillet om det fælles tredje med bordet.

- o Følger non-verbalt med i turtagningen og samspil ved bordet
- o Efterspørgsel på fx madro, selv at hælde op, dele tallerkener ud mm.
- o Udviser forståelse for sociale spilleregler og for at bidrage til fællesskabet

Forståelse for den anden og den andens behov.

Tegn for personale:

Følger børnenes initiativ og er lydhør over for forslag. F.eks. ved at spørger børnehavegruppen, hvordan de kunne tænke sig at spise? Eller f.eks. ved at foreslå, om der skal spises ude i dag?

Koordinerer ikke uvedkommende praktik, men er tilstede og nærværende ved måltidet ved bordet.

Sikre mere medindflydelse til børnene og mindre struktur.

4.3 Kommunikation og sprog

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstematet Kommunikation og sprog skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog.
 - Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
 - Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.
-

Jægersborg børnehus mål for temaet kommunikation og sprog:

Målet med det pædagogiske læringsmiljø er at skabe rum til kommunikation, gensidig dialog og samtale. Med fokus på de daglige rutiners forudsigelige og trygge rammer skabes motivation for sproglig deltagelse gennem nærvær og medinddragelse.

Tegn for barnet/børnegruppen:

- I en positiv tone kommunikerer med sine kammerater
- Udviser omsorg og opmærksomhed i kommunikationen med andre.
- Børnene har en nysgerrig og legende tilgang til sproget.

Opmærksomhed for personalet:

- Understøtte børnenes selvhjulpenhed
- Positiv sætte ord på børnenes initiativer
- Benytter sproget som en pædagogisk understøttende metode.
- Benytter anderkendende sprogbrug

Igennem arbejdet med fællesskaber og sikring af deltagelsesmuligheder for alle, understøttes børnenes udvikling af sprog.

Det betyder i praksis at:

- Vi italesætter handlinger, følelser og oplevelser.
- Vi udvider ordforråd via konkrete og nye begreber.
- Vi læser bøger, synger sange, bruger rim og remser, finder på historier og præsenteres for bogstaver og tal - også på engelsk.
- Vi anerkender børnene i deres sprogtilegnelse ved at gentage de vanskelige ord og fonologiske lyde som børnene siger
- Vi ser sprogtilegnelse som en del af relations-arbejdet.

Vi ønsker, at skærpe opmærksomheden på fokuset på sproget i rutiner og hvordan det kan understøtte arbejdet i den pædagogiske praksis, så ikke kun sproget/alderen giver adgang til medbestemmelse.

Tegn for barnet/børnegruppen:

- I en positiv tone kommunikerer med sine venner om, at nu er der mad, og sammen finder deres plads ved bordet. F.eks.:
 - "Kom, vi skal spise"
 - "Du skal sidde her ved siden af mig"
 - "Har du lyst til at hente vognen med mig?"
- Udviser omsorg over for hinanden, hvor de på eget initiativ kommunikerer med hinanden omkring måltidets rutiner ved bordet. F.eks.:
 - "Vil du række mig vandet?"
 - "Du har ikke mere vand, nu skal jeg hælde op."
 - "Vil du have mere æg?"

Tegn for personale:

- At medtænke børnene i de praktiske gøremål. F.eks.:
 - At det italesættes over for børnene "om de vil hjælpe med at hente hinanden til frokost og hjælpe hinanden med at finde deres plads".
 - At italesætte, "om der er nogle der mangler noget".
 - At det italesættes og sætter ord på, hvordan børnene kan hjælpe hinanden ved bordet.
 - At børnene får anerkendelse for at hjælpe hinanden og for at se hinandens behov.
- Er rollemodeller over for børnene ved at tale om de rutiner, der sker ifm. måltidet. Fx:
 - Vil du række mig fadet?
 - Kan du ikke give mig vandkanden?
 - Tak for hjælpen.

4.4 Krop, sanser og bevægelse

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Jægersborg børnehus mål for temaet krop, sanser og bevægelse:

Målet med det pædagogiske læringsmiljø er at stimulere børnenes bevægelsesglæde. Gennem hverdagens rutiner og differentierede fælleskaber sikres børnenes mulighed for sanselig og kropslig udfoldelse, som understøtter deres udvikling af kropsfornemmelse.

Tegn for barnet/børnegruppen:

- Er i stand til at holde tonus.

- *Udviser bevægelsesglæde.*
- *Udvikler evnen til selvregulering.*

Opmærksomheder for personalet:

- *Sikre, at redskaber og aktiviteter er tilpasset barnets udviklingsniveau/nærmeste udviklingszone.*
- *Sikre stimulering af hele kroppen, både motorisk og sanseligt.*
- *Give børnene mulighed for selv at være aktive deltagere i rutinesituationer.*

Vores erfaring er, at fællesskabets betydning er understøttende for lysten og motivationen til at bruge sin krop.

I praksis betyder det at:

- Vi hopper, danser og synger bl.a. "knoglesangen" og "hoved, skulder, knæ, tå" og andre fagtesange.
- Vi skaber rammer og aktiviteter der gør, at børnenes kroppe bliver udfordret, f.eks. ved at lave motorik og rytmik, forhindringsbaner og balancelege. Både børn og voksne inspirerer til nye muligheder.
- Vi bruger dagligt institutionens legeplads, hvor vi har mulighed for at løbe, gå, cykle, rulle, kravle, klatre, bygge og få udfordret balanceevnen. Derudover benytter vi også nærliggende legepladser.
- Vi tager på ugentlige ture, med fokus på kropslige udfordringer og udvikling.
- Vi hjælper barnet til at sætte ord på egne behov og følelser, f.eks. ved visuel understøttelse i form af piktogrammer.
- Vi giver barnet mulighed for at udfordre og udforske alle sine sanser, herunder eksempelvis taktilsansen (modellervoks, sand, mudder, vand og giver mulighed for bare fødder på legepladsen mm.) og vestibulærsansen (gynger, tummelumsken, kolbøtter mm.).
- Vi giver via vores madordning barnet mulighed for at smage på forskelligt slags mad. Vi taler om maden, f.eks. om hvordan den smager, om maden er sund og hvad maden gør for kroppen.
- Vi laver mad på bål og bager med barnet.
- Vi opmuntrer, guider og udfordrer barnet til sevhjulpenhed, f.eks. at barnet selv kravler op på stole og pusleborde, er med til at dække bord og selv tager tøj på.
- Vi opfordrer børn, forældre og personale til at vaske hænder/desinficere, når de møder i institutionen. Vi vasker hænder før mad, efter toiletbesøg, når vi har været på legepladsen og efter behov. Vi taler om hvordan vi passer på hinanden ved f.eks. host og nys.

Vi ønsker, at skærpe opmærksomheden på mod hos voksne og børn til turde blive udfordret motorisk og i leg.

Hvilke tegn/pejlemærker ønsker vi at se?

Tegn for barnet/børnegruppen:

- Er i stand til at holde tonus under hele måltidet
- Følger non-verbalt med i turtagningen og samspillet ved bordet
- Efterspørger selv madro, hælder selv op, deler tallerkener ud o. lign.

Tegn for personale:

- Sikrer, at stolen er ergonomisk tilpasset barnet.
- Hopper, ruller osv. og stimulerer muskel-led-sansen
- Give børnene mulighed for selv at være aktive deltagere i madlavningsprocessen. F.eks. ved at pille et æg, skære en skive agurk og/eller selv hælde vand op.

4.5 Natur, udeliv og science

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Natur, udeliv og science skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhæng, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes natur, udeliv og science? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Jægersborg børnehus mål for temaet natur, udeliv og science:

Målet med det pædagogiske læringsmiljø er at skabe genkendelighed og tryghed ved at færdes udendørs, i naturen og på legepladsen. Med udgangspunkt i børneperspektivet arbejdes der med fællesskabende aktiviteter, som følger naturens eget årshjul.

Tegn for barnet/børnegruppen:

- Kobler erfaringer og viden fra naturen ind i deres liv i institutionen
- Taler om vejret og årstiderne
- Har lyst til at være udenfor
- Nysgerrig på naturvidenskabelige begreber

Opmærksomhed for personale:

- Understøtter samtaler, der sætter fokus på naturvidenskabelige emner og hjælper koblingen til hverdagen på vej.
- Rammesætter pædagogiske aktiviteter der understøtter forståelsen af årets gang/årstidernes skiften.

Forståelsen af vores omgivelser læres også i et relationelt perspektiv. Barnet skal forstå sig selv og sine omgivelser – både i egen læring og set i et globalt perspektiv, hvor fælles beslutninger har globale konsekvenser.

I praksis kan det betyde at:

- Personalet bruger deres personlige kendskab til naturen.
- Tilrettelægger ture som indeholder forskellig læring.
- Vi har fokus på læring og tilegnelse af viden (didaktik) i vores dagligdag.
- Vi rydder op efter os selv i naturen og fjerner skrald, når vi finder det.
- Vi går på ture til velkendte steder, så årstidernes skift bliver tydelige.
- Vi graver efter dyr, finde planter, vender sten og træstammer.
- Vi tager på Bondegårdstur.
- Vi snakker og synger om vejret og om dyr.
- Vi går undersøgende til værks og er videbegærlige.
- Vi laver mad på bål.
- Vi er ude i al slags vejr.
- Vi bruger fantasien i naturen (ex. polarekspedition på en vinterdag)

Vi ønsker, at skærpe opmærksomheden på, hvordan kan vi understøtte arbejdet i den pædagogiske praksis så ikke alderen er adgangsgivende til medskabelse og opdeling i mindre og differencerede børnegrupper, samt bæredygtighed og den eksperimenterende del af adgangen til naturvidenskaben Hvilke tegn/pejlemærker ønsker vi at se?

Tegn for barnet/børnegruppen:

- Kobler erfaringer og viden fra naturen til måltidet. F.eks. ved at være "madnysgerrig" = lyst til at prøve forskellige smagsindtryk og konsistenser. Barnet undersøger (kigger, dufter og/eller rører) maden.
- Forståelse for tanken "fra jord til bord".
- Taler/spørger om maden.
- Vuggestue: hvad er hvad på tallerkenen?
- Børnehave: Dialog om, hvor maden kommer fra.
- Vil smage på maden

Tegn for personale:

- Initiere samtaler, der sætter fokus på emnet/hjælper kobling på vej,
- Rammesætte så alle børn kan deltage. F.eks.:
 - Ved at stille spørgsmål.
 - Ved at børnene præsenterer maden på skift.
- Understøtte "fra jord til bord" gennem aktiviteter, der følger årets gang.

4.6 Kultur, æstetik og fællesskab

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andre kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Jægersborg børnehus mål for temaet kultur, æstetik og fællesskab:

Målet med det pædagogiske læringsmiljø er at skabe deltagelsesmuligheder, der støtter børnene i deres dannelsesproces. Ud fra et børneperspektiv, og i en forudsigelig ramme, understøttes børnene i æstetisk og kulturel eksperimentering.

Tegn for barnet/børnegruppen:

- At barnet er nysgerrig på forskellige normer.
- Fælles opmærksomhed, hvor der er omsorg og opmærksomhed på og for hinanden.
- Har lyst til at udfolde sig æstetisk og kulturelt, ved fx at være kreativ, spille teater, lave cirkus, synge og danse.

Opmærksomheder for personalet:

- Afholde kulturelle og traditionsrige aktiviteter
- Sikre mulighed for æstetisk udfoldelse

I vores inkluderende praksis ses forskellighed som en ressource og diversitet er en naturligt præmis, som anskues med positivitet/anderkendelse. Vores pædagogik skal kunne tilgodese alle børns behov for accept, inddragelse, ligeværdighed og det at være en del af fællesskabet og aktiviteter. Det betyder i praksis at:

- Vi udvikler kendskab til den danske og andre kulturtraditioner og sange, f.eks. fejrer vi fødselsdage og højtider.
- Vi taler åbent om forskelligheder og ser det som en ressource.
- Vi arbejder med forskellige materialer og udtryksformer.
- Vi holder samlinger og tværgrupper hvor kulturelle udtryksformer og værdier er fokuspunkt.
- Vi opfordrer til kreativitet i hverdagen – kridt, mudder og naturen kan også bruges.
- Vi sætter pris på kunst og kunstneriske projekter - egne og andres.

Vi ønsker, at skærpe opmærksomheden på rutinesituationer og aktiviteter, fokus på børneperspektiver, det pædagogiske personale positionering i leg, samt hvordan/hvornår vi får tid og plads til spontanitet. Hvilke tegn/pejlemærker ønsker vi at se?

Tegn for barnet/børnegruppen:

Eksperimentering med mad via nye sanse- og smagsoplevelser. F.eks.:

- Har lyst til at prøve forskellige smagsindtryk (madvarer) og konsistenser.
- Undersøger (kigger, dufter og/eller rører) maden.
- Fælles opmærksomhed, hvor der er omsorg og opmærksomhed på og for hinanden. F.eks. at børnene er hjælpsomme over for hinanden og har dialog (samtale).

Tegn for personale:

- Åbenhed for eksperimentering. F.eks. når børn vil forsøge nye smagsoplevelser.
- Opmuntring i tryk base ved måltidet.
- Er bevidst om sin rolle, og får givet plads til børnenes fællesskab ved måltidet.

5 EVALUERINGSKULTUR

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø. Hermed forstås, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Hvad siger loven?

- Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.
- Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Evalueringen skal offentliggøres.
- Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Dagtilbudslovens § 9, stk. 2 og 3.

5.1 Evalueringskultur

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø? Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Jægersborg Børnehus har en evalueringskultur, som understøtter udviklingen af organiseringen og derigennem praksis:

- Vi evaluerer altid på arrangementer i institutionen.
- Vi evaluerer både struktureret og benytter evalueringsmodeller til personalemøder og stuemøder.
- Vi evaluerer kontinuerligt i løbende i hverdagen.
- Vi vil gerne mere på opdagelse i vægtningen mellem det praktiske og det pædagogisk udviklende blik i vores evalueringer.

Eks.: Vi har haft emneuge. Vi får evalueret på planlægning og at der var adgang til de nødvendige praktiske ting (fx maling, forklæder og papir). Refleksionen og dialogen vedrører, hvordan fællesskabet og det enkeltes barns deltagelse var sikret gennem vores pædagogik - kunne både det selvhjulpne ældre barn og det yngre barn med større behov for hjælp deltage? Evalueringen nedskrives i referatet som sikring og udvikling til næste års arrangement.

Der ud over har vi i 2020 samt 2021 været en del af friinstitutionsforsøget hvor vi har haft et særligt fokus på at skabe en evaluerende pædagogisk praksis. Dette har vi forsøgt etableret med fokus på vores rutiner. Vi har benyttet EVAs skabelon Tegn på læring har har kontinuerligt til P møder og stuemøder arbejdet med at evaluere på og kvalificere vores rutinesituationer.

Samtidig har vi forsøgt at skabe en evalueringskultur igennem fri institutionsforsøget, hvor vi ved hjælp af data (primært videodokumentation) og EVAs tegn på lærings skabelon kontinuerligt har evalueret på

rutinesituationer, lavet prøvehandling og kvalificeret rutinen. Vi har både arbejdet med måltidet, garderoben og er pt. I gang med legepladsen. Formålet har været at undersøge og udvikle den pædagogiske praksis i rutinesituationerne, så de bliver tilrettelagt som gode læringsmiljøer hvor alle børn trives og udvikles.

5.2 Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Vi benytter EVAs redskab til evaluering.

MINISTERIETS SKABELON TIL EVALUERING

5.3 Arbejdet med den pædagogiske læreplan

"Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51)

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Vi har haft særligt fokus på rutine situationerne. Først med afsæt i måltidet, dernæst i garderoben og ligeledes på legepladsen. Dette har været en del af arbejdet som en del af friinstitutionsforsøget.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Vi har arbejdet kontinuerligt via stuemøder og P møder. Vi har benyttet data (primært video), EVAs Tegn på læringskabelon og prøvehandling for at kvalificere rutinesituationerne.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

På baggrund af friinstitutionsforsøget og et skift i ledelsesteamet har det skriftlige arbejde primært ligget hos ledelsen. Materialet er efterfølgende delt med både medarbejderne og bestyrelsen. Det bestræbes at arbejdet fremadrettet bliver et fælles arbejde mellem medarbejdere, bestyrelse og ledelse hvor alle tænkes inddraget.

5.4 Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

Den pædagogiske læreplan

- Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Evalueringen skal offentliggøres.
- Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.
- Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:
 - Børnegruppens trivsel og læring
 - Børn i udsatte positioners trivsel og læring
 - Tosprogede børns trivsel og læring
 - Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Vi har valgt at sætte fokus på rutinesituationer. Vi har arbejdet med måltidet, garderoben og legepladsen.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Vi har indsamlet dokumentation via video og benyttet EVAs tegn på læringskabelon.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Ud fra de erfaringer og den læring medarbejdernes løbende gjorde sig, har vi udarbejdet et fælles DNA for måltiden i JB:

Jægersborg Børnehus tilslutter sig Gentofte Kommunes mad og måltidspolitik med målsætninger om måltiders potentiale for bl.a. at understøtte gode madvaner, det sociale perspektiv og fællesskaber, trivsel, livskvalitet og læring.

I Jægersborg Børnehus kendetegnes måltidet ved følgende:

- At måltidet og overgangen til og fra måltidet, er tydeligt forberedt og organiseret af medarbejderne.
- At måltidet går hånd i hånd med selvhjulpethed og inddragelse af børnene
- At den voksne er en afgørende faktor for at understøtte de sociale relationer, inklusionen og fællesskaberne
- At børnene bidrager til - og de voksne tager ansvar for - at understøtte måltidet med nærvær, læring, trivsel, udvikling og dannelse
- At det ses som et pædagogisk rum for arbejdet med læreplanstemaerne og det pædagogiske grundlag
- At medarbejderne har kontinuerlige refleksioner, afprøvninger og evalueringer som sikrer at måltidet er et udviklende læringsmiljø
- At pædagogerne er nysgerrig på egen praksis og tør sætte sig selv i spil

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Se DNA for måltiden ovenfor.

Der er ligeledes DNA for garderoben og legepladsen under udarbejdelse.

5.5 Inddragelse af forældrebestyrelsen

"Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52)

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

I Jægersborg Børnehus vægter vi forældresamarbejdet højt. Dette afspejler sig også i forældrebestyrelsesarbejdet, hvor dialogen både omhandler processer, men også en udvekslen af viden og erfaringer:

- Vi laver forældreworkshops til forældremødet.
- Forældresamarbejdet er et løbende arbejde og ikke kun til planlagte møder.
- Forældrenes bidrag til hverdagen inddrages.

Eks.: Bestyrelsen har ønske om, at få mere indsigt i institutionens daglige pædagogiske arbejde og viden. Til forældremødet præsenteres forældrene for personalets oplæg om arbejdet med den nye styrkede

læreplan. En del af oplægget handler om forældrenes tanker, genkendelse og diskussion af de pædagogiske fokuspunkter.

Vi oplever, at udviklingen af inddragelsen og samarbejdet med forældrene i høj grad er blevet udfordret af corona-restriktioner og bestyrelsen er primært blevet orienteret om det skriftlige materiale i 2020-2021. Det bestræbes at der fremadrettet skal finde tættere og mere aktive processer sted i samarbejdet omkring læreplanen.

5.6 Det fremadrettede arbejde

"En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51)

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Vi har fortsat fokus på rutine situationen og i marts 2021 arbejdets der med legepladsen som rutinesituation og hvordan vi styrker den som børnenes læringsmiljø

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Vi fortsætter med at benytte video som metode til at indsamle dokumentation samt EVAs skabelon tegn på læring og løbende prøvehandlinger. Da begge metoder opleves særdeles brugbare.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi vil løbende ændre og justere på det skrevne materiale. Vi vil forsøge at indlede et tættere samarbejde mellem medarbejdere, bestyrelse og ledelse i udarbejdelsen af læreplanen og ønsker den som et dynamisk arbejdsredskab fremadrettet.